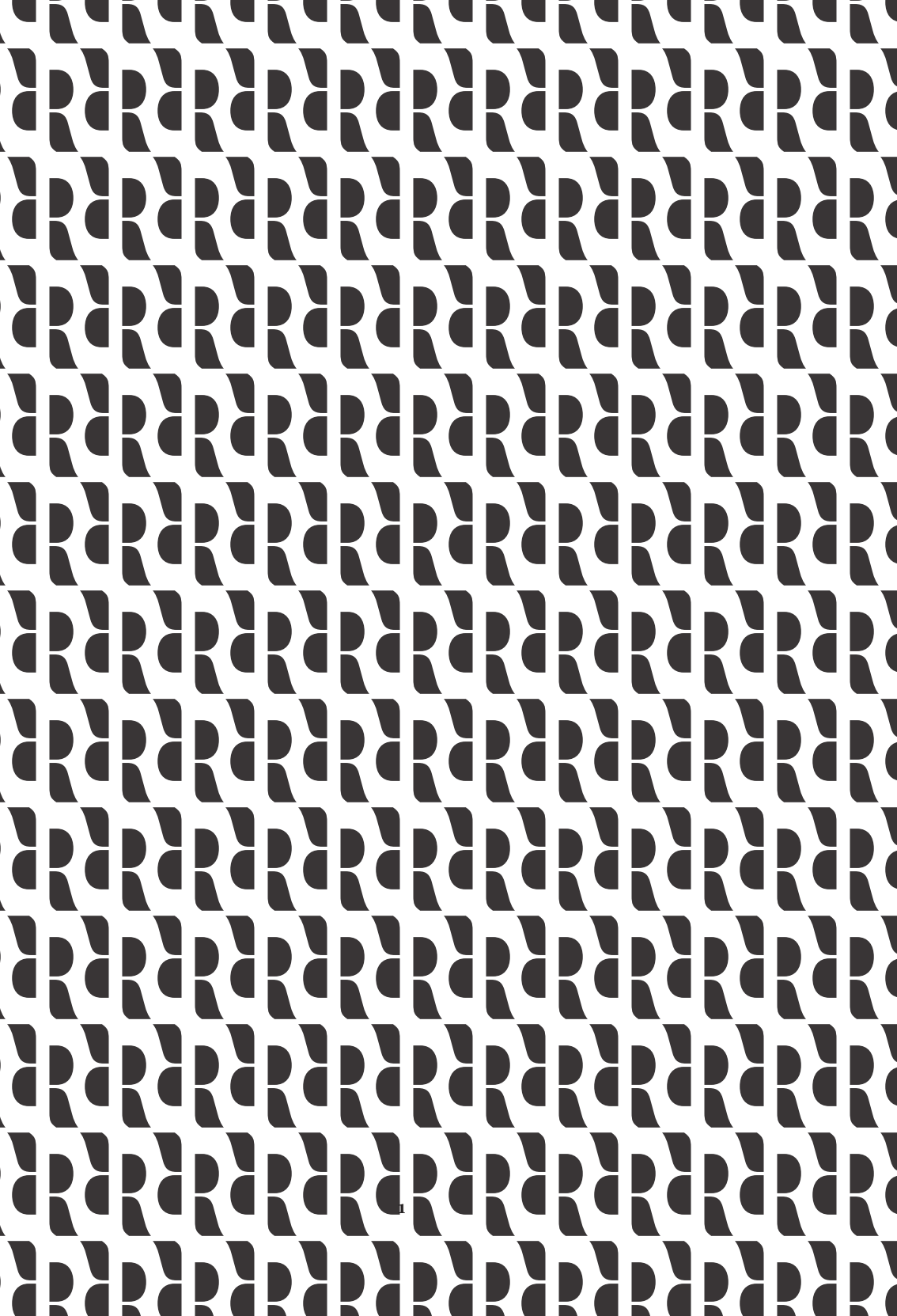

Pierre Maurice

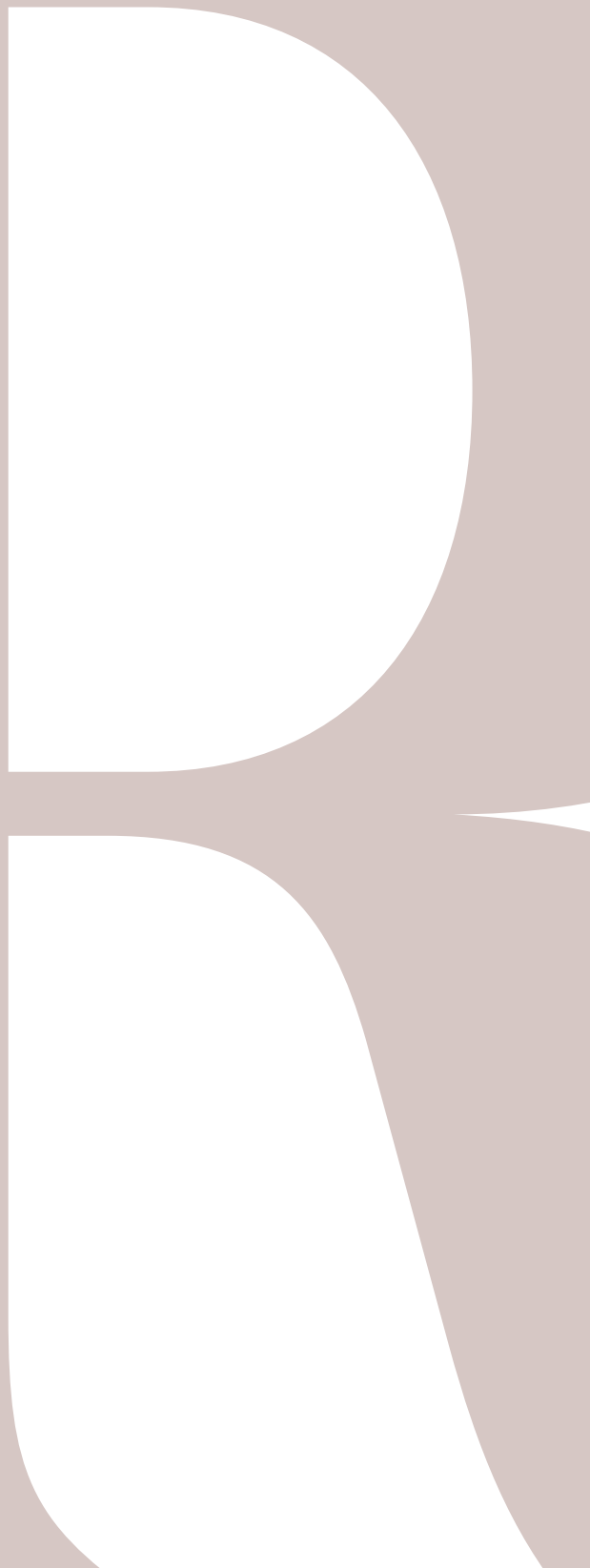
Rozvod

EDÍCIA
RETRO

PIERRE MAURICE
ROZVOD

Pierre
Maurice
Rozvod

Spolok svätého Vojtecha
Trnava 2024

© Spolok sv. Vojtecha – Vojtech, spol. s r. o., Trnava 2024

ISBN 978-80-8161-565-8

OBSAH

I. Rozchod	9
II. Priateľ	20
III. Ján	25
IV. Prebudenie	54
V. Kalvária dieťaťa.....	64
VI. Krstný otec a krstný syn	82
VII. „Introibo ad altare Dei“	126
VIII. Golgota.....	132

I. ROZCHOD

Je november...

Lekár Jakub Vermont sedí za písacím stolom a píše. Vonku zúri víchor, stromy sa ohýbajú, vietor z nich strháva posledné lístie. Keď silný závan vetra zatrasie oknom, lekár zodvihne hlavu a s bôľom v očiach sleduje padajúce listy.

Duša mu oťažela, akoby odzrkadľovala jeseň za oknom. Aj ona, rovnako ako príroda, stromy a ich konáre – tuší smrť...

V Jakubovej duši sa čosi zrútilo. Krásne sny ako víchrom roztrhané mračná mu víria v rozpálenom mozgu. Nepokojnou rukou ukladá na papier čierne riadky...

Na chvíľku odloží pero a prečíta si sotva začatý list. Potom unavene hodí rukou: Aký to má zmysel? A list v tichosti roztrhá.

Áno, načo by to bolo dobré? Prečo má žiadať Michala o pomoc? Veď Michal je aj tak veľmi ďaleko...

A potom, ktorá struna je taká citlivá, aby sa jej mohol dotknúť?

Čo by dokázalo zabrániť katastrofe? Jakub cíti, že sa zo dňa na deň približuje.

Ale Michal zmýšľa podobne ako Mária. Veď sa predsa spoločne obrátili proti nemu, keď im povedal, že jeho svetonázor je založený na jedinom pravom prameni: na viere.

Mária povedala, že ona už neverí. A už nechápe svojho manžela. Boh, ktorý ich mal spájať, stal sa príčinou rozchodu...

Michal Kervan nepopiera existenciu Boha, to je pravda. Len tvrdí, že jeho sa zatiaľ nedotkol. Ale ako by mohol presvedčiť Máriu a prosiť ju v mene Boha, ktorého on nepozná, aby sa vrátila k svojmu manželovi?

Netreba do toho Michala zaťahovať. On si myslí, že sme šťastní. Úbohý, dobrý priateľ! Nech si zachová tento krásny sen, kým to len bude možné.

Jakub si podoprel hlavu a pohľadom zablúdil na milé, známe veci. Zahľadel sa na obraz v životnej veľkosti: jeho manželka ako osemnásťročná dievča, dva roky pred ich svadbou. Jakubova tvár sa skrivila od bolesti a pery ticho zašepkali:

„Mária, prečo si sa tak zmenila... prečo už v tvojej duši neprebýva Boh?!“

Jakub privrel oči a spomienka ho vrátila do čias, ktoré mu pripomínal obraz... Tichý dedinský kostolík... Májové ráno... Mladé dievča sa vracia zo svätej omše...

Jakuba vtedy Márii predstavil ich spoločný priateľ. Keď sa Jakub prvýkrát zahľadel do očí dievčaťa, pocítil zvláštne, hlboké pohnutie. Bola to láska na prvý pohľad a srdce ho potom stále častejšie ťahalo na vidiek, kde mohol stretnúť Máriu Daniellovú. Vďaka Kervanovcom, ich spoločným priateľom, si boli čoraz bližší.

V čase ich prvého stretnutia Jakub ešte študoval na lekárskej fakulte a Mária bola zase primladá, a tak museli čakať. S tichým porozumením, bez akéhokoľvek dohadovania čakali jeden na druhého.

Len jediný človek videl, ako sa ich duše zblížujú. Bol to Michal, Jakubov najlepší priateľ a Máriin kamarát ešte z detských čias.

Akú len má zvláštnu povahu tento Michal! Jeho úprimnosť takmer hraničí s krutosťou: keď rozpráva, akoby obnažil pred človekom svoju dušu. Tvrdí, že nemá srdce, ale pravdou je, že predstieranou tvrdosťou zakrýva nekonečnú nežnosť svojho srdca.

Otvorene priznáva, že neverí v Boha.

Jakub sa s ním zoznámil na strednej škole a vyhranený svetonázor oboch ich od prvej chvíle obrátil proti sebe. Ich vášnivé hádky so záujmom počúvala celá trieda. Jeden z nich bol veriaci, druhý neveriaci, ale ani ten – akoby paradoxne

– nepopieral existenciu ľudskej duše. Medzi týmito dvomi priamymi, skutočnými charaktermi hádky nikdy neprerástli do nenávisi: myšlienka na Boha ich nerozdelila – naopak, ešte silnejšie ich spojila.

Keď sa Jakub po svadbe usadil v Dampierre, Michal ho tam často navštevoval, a Mária ho takmer považovala za svojho brata.

V pracovni, v ktorej Jakubova duša teraz tak trpí, dvaja dobrí priatelia často debatovali. Michal vyhlasoval, že on je slobodomyselný, ale spoza jeho rozhodných slov sa často „vynárala“ jeho pravá tvár, trápiaaci sa človek, ktorého duša hľadá pravdu.

„Ty velebíš krásu,“ povedal mu Jakub, „krásu, z ktorej život odráža len niekoľko lúčov. Ale vidina krásy je výsmechom a márnosťou, ak si myslíš, že smrť navždy zničí ešte aj jej pamiatku. Prečo sa zriekaš druhého, skutočného sveta, v ktorom nájdeš nielen vonkajšiu, ale aj vnútornú podstatu krásna?“

„Je to iba mámenie,“ odvetil Michal, „ktoré je príliš krásne aj na sen. Boha niet... alebo ak aj je, tak dávno na nás zabudol...“

Keď Michal pred dvomi rokmi odcestoval z poverenia ministerstva zahraničných vecí do Šanghaja, obaja priatelia zotrvali vo svojich starých bojovných pozíciách. Michal sa nepriblížil k pravde ani o jediný krok.

Pravidelne im písal. Ale Jakub mu už niekoľko mesiacov neodpovedal. Michal už v posledných listoch prejavoval nespokojnosť: čo robí Mária? A najmä: čo robí to drahé, zlatovlasé chlapčiatko, ktoré v tichom dampierrskom dome uzrelo Božie svetlo – Michalov malý, milovaný priateľ František.

Čo mohol Jakub odpovedať? Mal mu napísať: „Mária sa mi zo dňa na deň vzdáľuje a ešte aj dieťaťko sa stalo príčinou nedorozumenia?“... Pred chvíľou ešte myslel na to, že sa na Michala obráti s prosbou o pomoc. Ale načo vôbec? Neveriaci Michal predsa nemôže pomôcť tam, kde sa Boh stal kameňom úrazu.

* * *

Mária... Keď sa zobrali, Mária už nebola tým útlým kvietkom, do ktorého sa Jakub pred dvomi rokmi zamiloval. Jej rodičia nechceli, aby bystrý um, ktorým Pán Boh dievčatko obdaril, vyšiel navnivoč, a tak sa Mária Daniellová prihlásila na univerzitu. Jej profesori boli na ňu pyšní, ale nadobúdanie nových vedomostí ju zároveň uvrhlo do záhuby.

Mária začala pochybovať o viere a napokon ju celkom stratila.

Jakub len s bolesťou sledoval túto zmenu, ale nezúfal. Veril, že po svadbe privedie Máriu k jej predošlému presvedčeniu.

O niekoľko mesiacov však zistil, že problém je hlbší, ako si myslel.

V Márii vymrela viera a na jej miesto zasadol rozum. A lásku, nech by sa prejavila v akejkoľvek forme, začala Mária považovať za slabosť.

Jakubovo srdce sa pomaly naplňovalo trpkosťou. Zvady boli u nich na dennom poriadku.

Jeho poslednou nádejou bolo, že dieťaťko, ktoré čakali, ich zblíži.

No aj tu nastal pravý opak. Jakub považoval malého Františka za Boží dar, ktorý treba vychovávať v Božej bázni.

Mária v ňom zasa videla človeka, ktorého treba vymaniť spod každého predsudku a tak pripraviť na budúcnosť, aby si v plnej duševnej nezávislosti zvolil taký svetový názor, ktorý uzná za najlepší. Mária tvrdila, že rodičia zneužívajú svoju moc, keď dieťa už od jeho narodenia vedú k Bohu.

Jakub mal mať v manželke pomocníčku, ale namiesto toho musel obraňovať detskú dušu ich syna pred matkou. Zúfalá a beznádejná situácia...

V tomto bolestnom uvažovaní Jakub ani nepočul, že kto si tíško zaklopal na dvere. Tie sa potichu otvorili a objavila sa v nich zvedavá hlávka:

„Ocko!“

Jakub sa strhol:

„To si ty, synček?“

„Ja, ocko, nevyrušujem ťa?“

„Pravdaže nie, len pod.“

František už sedel otcovi na kolenách.

„Čo robíš, ocko? Veď už nevidíš pracovať. Je tma!“

Skutočne! Jakub ani nezbadal, že sa zotmelo.

„Počkaj, môj malý, zapálím lampu.“

František sa pritulil k otcovi a pobozkal ho. Potom sa s údivom na neho pozrel:

„Ocko, prečo máš takú vlhkú tvár? Plakal si, ako to robievam ja, keď nie som dobrý? To pre tvojich chorých, že sa tak trápia?“

„Áno, synček môj, pre mojich chorých...“ zašepkal Jakub. Potom, aby odpútal pozornosť, veselým hlasom dodal:

„Chceš si pozerať obrázky?“

„Áno, áno, chcem... obrázky anjelikov a Pána Boha... aj svätej Panny...“

Dvere sa znova otvorili. Vstúpila lekárova manželka a podišla k stolíku, stojacom pri okne:

„Musela som prísť sem, v mojej izbe je na zamrznutie.“

„Mamička, mamička! Budeme si pozerať anjelikov!“

Mária unavene hodila rukou:

„Daj mi pokoj s anjelikmi. Musím písať.“

Malého Františka pichlo pri srdiečku. Prečo je mamička taká nemilá zakaždým, keď jej začne hovoriť o Pánu Bohu, anjelikoch a svätých? Chlapčiatko tomu nerozumie...

Jakub cítil, že malé srdiečko zvierajú nejasný zármutok. Otvoril knihu a ukázal na anjela, odetého do panciera:

„Kto je to?“

„Archanjel Michal, ocko. A prečo má takú veľkú kopiju?“

„Lebo on je vodcom nebeského vojska. Raz, hore v nebi, viedol ťažký súboj...“

„Áno, viem. So zlými anjelmi...“

„Presne tak. Ale Michal ich zahnal do pekla.“

„Dobre urobil. Tak im treba, keď nemilovali dobrého Pána Boha.“

„Máš pravdu, maličký môj: pýcha je hriech, ktorý nemožno odpustiť.“

Jakub stíchol. Mária urobila gesto, ktorému nebolo možné neporozumieť. Ale malý František sa vyzvedal ďalej:

„A čo je to pýcha, ocko?“

Ako to vysvetliť takému drobčekovi?

„Pýcha je to, keď sa chce niekto rovnať Pánu Bohu...“

Tichý, podráždený smiech ich prerušil. Mária sa obrátila k synčekovi:

„A preto ti viera bude prikazovať, aby si chodil s ohnutým chrbtom a sklopenými očami...“

„Mária, neželám si...“ zvýšil hlas Jakub.

„Ale, drahý, toľko práva hádam len mám, aby som vyjadrila svoj názor?! Viem, že ty vlastný názor neuznávaš, podľa teba máme ruka v ruke pekne kráčať po ceste osudu ako dve dobre vychované deti a ani za svet sa nesmieme opýtať, aký má život zmysel.“

„Pravý zmysel života som skúmal viac ako ktokoľvek iný. A našiel som odpoveď: život je prípravou na vyššie bytie, je predohrou skutočného života. Musíme hľadať Boha a nájsť v ňom svoj domov.“

„Aké pohodlné riešenie! Chybou je len to, že otázky zostanú bez odpovedí a rozum okutý do pút.“

„Mária, ty veľmi dobre vieš, že kto má rád Pána Boha, ten nemôže utajiť rozum. Boh osvieti jeho myseľ a naplní ju životom...“

„A bez toho by jeho myseľ hádam blúdila?“

„Pravdaže.“

„Tak sa radšej vymaním z pút článkov viery a budem blúdiť podľa vlastnej vôle. Chcem sama nájsť pravdu... ak vôbec jestvuje! Rozum kríva a dokáže obsiahnuť len veľmi malý priestor. Pozri sa, keby pravda skutočne tak jasne žiarila, aj Michal by sa jej bol už dávno poddal. Ale on sa vždy v našich debatách pridá na moju stranu, a tak ma utvrdil v mojom presvedčení.“

Mária sa zamyslela.

„Len to mi bolo zvláštne, že keď po prvý raz počul, že moje zmýšľanie súhlasí s jeho názorom... vyzeral sklamaný. ‚Radšej by som bol, keby som sa ja mohol priblížiť k viere a nie vy ku mne...‘ To vtedy povedal. Ale ja to vnímam len ako známku slabosti...“

„Vnímaj to skôr ako výkrik duše, ktorá cíti, že pravda je na našej strane.“

„Budúcnosť ukáže, kto uvažoval správne. Ale nemyslím si, že by bol Michal vykresaný z takého dreva, že by sa napokon poddal Cirkvi.“

„Michalovo srdce je pravdivé a šlachetné. V deň, keď vstúpi do seba, nájde, koho hľadá: Boha.“

Mária mykla plecom. Lekár rýchlo pobozkal synčeka:

„Choď do jedálne, maličký môj. Vezmi si so sebou aj knihu a tam si ju pozeraj.“

Po tváričke dieťaťa prebehol tieň zármutku. V šiestich rokoch je duša ešte slabučká, ale zároveň obdivuhodne citlivá. Vycíti, či tí, ktorých miluje, žijú v súlade – a ešte oveľa silnejšie cíti roztržku... Na malé srdiečko doľahla úzkosť. Prvá, nezaslúžená veľká bolesť.

Keď chlapec vyšiel, Jakub sa obrátil k svojej žene:

„Mária, nevidíš, že dieťa bolestne cíti tvoje ochladnutie? Povedz, miluješ ho tak, ako ho máš milovať?“

„Uznávam, že už voči nemu nepocitujem takú vrelú oddanosť ako vtedy, keď bol maličký. Nemôžem za to, dieťa už nie je také, ako bolo predtým. Ty pretváraš jeho dušu.“

Jakub sa s bolestným prekvapením v očiach pozrel na svoju manželku:

„Ty to nazývaš pretváraním, keď privádzam jeho dušu k Bohu?“

„Boh, už zasa Boh! Koľko rás som už povedala, že chcem to dieťa vychovávať spravodlivo a bez predsudkov. Našou úlohou je to, aby sme ho vzdelávali a cibrili jeho schopnosti. Neskôr, keď už bude dospelý, si môže sám zvoliť svoj smer!“